

SİRKÜLER
Sayı: 2010/68

İstanbul, 31.05.2010
Ref: 4/68

Konu:

TBMM'DE GÖRÜŞÜLMEKTE OLAN KANUN TASARISINDA ESAS İŞTİGAL KONUSU ÖDÜNÇ PARA VERME (BORÇ PARA KULLANDIRMA) OLMAYANLARIN TİCARİ HAYAT KOŞULLARI İÇİNDE VERMİŞ OLDUKLARI BORÇLARIN HİZMET OLARAK KABULÜ VE BSMV'YE DEĞİL KDV'YE TABİ OLMASI YÖNÜNDE DÜZENLEMELER YAPILMAKTADIR

TBMM'nde görüşülmekte olan Kanun tasarısında 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılması öngörülen düzenlemeyle, fıkrada yer alan "2279 sayılı Kanuna" ibaresi "90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye" şeklinde değiştirilmekte ve diğer taraftan aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen işlemlerin **devamlılık arz edecek şekilde yapılmasından ne anlaşılması** gerektiği hususundaki muğlâklığın uygulamada yol açtığı sorunlara ve gerçekte bankerlikle ilgisi olmayanların banker olarak nitelendirilebilmesi problemine son verilmesi amaçlanmaktadır.

Yapılması öngörülen düzenlemeyle, **banker sayılmak için aranan devamlılık şartı**, söz konusu işlemleri **esas iştigal konusu** olarak yapanlar şeklinde değiştirilmektedir. Esasen bu değişiklikte, anılan maddenin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri esas faaliyet konusu olarak fiilen yürütenlerin banker sayılarak banka ve sigorta muameleleri vergisinin mükellefi olmaları amaçlanmaktadır.

Kanun tasarısının **gerekcesinde** yapılan açıklamaya göre; "Ödünç para verme işlemi esas iştigal konusu olarak yapmayan, diğer bir deyişle **esas faaliyet konusu** Gider Vergileri Kanunu'nun 28. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemler ile **borç para verme işlemi olmayanların, ticari icaplar gereği yaptıkları borç para verme işlemleri banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamı dışına çıkarılmakta, bu işlemlerin finansman hizmeti kapsamında değerlendirilerek katma değer vergisine tabi tutulması sağlanmaktadır.**"

Tasarıda konu ile ilgili olarak öngörülen değişiklik metni aşağıdaki gibidir:

"13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas iştigal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. Bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşması banker sayılmasını gerektirmez."

6802 sayılı Kanunun 28. maddesinin mevcut hali ve tasarı sonrası öngörülen şekli aşağıdaki gibidir:

Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi Tasarısı
Mevzu, vergiyi doğuran olay	Mevzu, vergiyi doğuran olay
Madde 28:	Madde 28:
<p>Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.</p> <p>Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım-satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı boçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz va benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.</p> <p>2279 sayılı Kanuna göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini devamlı olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. Bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşması banker sayılmasını gerektirmez.</p>	<p>Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.</p> <p>Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım-satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı boçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz va benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.</p> <p><i>90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işigal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. Bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşması banker sayılmasını gerektirmez.</i></p>

Tasarının aynen yasalaşması halinde, ana sözleşmesine göre **esas iştiğal konusu borç para kullandırma olmayan** ancak ticari hayat içinde sıklıkla borç para kullandıranların BSMV mükellefi olarak kabul edilmeyeceği, borç para kullandırmaları karşılığında aldıkları paraların KDV'ne tabi tutulacağı sonucu daha somutlaşacaktır.

Ana sözleşmesine göre esas iştiğal konusu borç para kullandırmak olmayan bir işletmenin, bir başka işletmeye aldığı banka kredisini aynı koşullarla(faiz, vade, tutar vs.) yansıması karşılığında alacağı komisyon bedeli %18 KDV'ne tabi olacaktır. Bu işletmenin, birebir banka kredisini aktarmayıp kendi kaynaklarından diğer işletmeye borç para kullandırması bunun karşılığında alacağı faiz de %18 KDV'ne tabi olacaktır.

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**